

Sininen luomu: Rannikon kutu- ja poikasalueiden kunnostus

Antti Lappalainen ja Sanna Kuningas
Tampere 10.11.2017

Kalatalouden
ympäristöohjelma

EUROOPAN MERI- JA KALATALOUSRAHASTO
SUOMEN TOIMINTAOHJELMA
2014-2020

Taustaa

- Uudessa kalastuslaissa korostetaan kalojen luontaisen lisääntymisen merkitystä
- Rannikolla erityisen tärkeitä lisääntymisalueita ovat fladat, jokien suistoalueet, merenlahdet, sorariutat,...
- Ihmistoiminta muuttanut ja heikentänyt näitä alueita monin tavoin
 - Perkaukset, ruoppaukset, alunamaat, rehevöityminen
- Yhtenäistä käsitystä rannikkoalueen muutosten laajuudesta ei toistaiseksi ole (vrt. virtavesien tiedot)
- Pieniä kunnostuksia (haukikosteikot, fladojen avaamiset, turot) tehty, mutta toimivuudesta heikosti tietoa saatavilla

Tavoite

- ”Työpaketin tavoitteena on luoda kunnostustoimenpiteiden suunnittelun ja toteuttamisen edellyttämää rannikkoalueille sovellettavaa tietopohjaa”
- Käytännössä siis:
 1. Tuottaa taustaraportti rannikkolajien lisääntymisalueisiin kohdistuvista ympäristömuutoksista ja kunnostustarpeista
 2. Toteuttaa koetoimintaa, jolla hankitaan käytännön kokemusta kunnostustoiminnan menetelmistä ja tuloksellisuudesta
 3. Verkostoitua ja viedä tietoa ja kokemuksia käytännön tasolle – esim. kalatalousalueet

Taustaraportti

- Lyhyesti sisällöstä
 - Katsaus aiempiin rannikon kunnostuksiin ja meneillään oleviin hankkeisiin
 - Tärkeät lisääntymis- ja poikastuotantoalueet
 - Arviot ihmistoiminnan vaikutuksista – nykytilanne !!
 - Esimerkkejä potentiaalisista kunnostuskohteista
- Valmistuu 2018

© Lari Veneranta Luke

Koetoimintaa (2017-2021)

- Suunnittelu käynnissä, ideoita toivotaan. Jätetään tilaa myös tulevana vuosina esiin tuleville ajatuksille
- Mahdollisuus monivuotiseen koetoimintaan
- Ahvenen turokokeilut aloitettiin Tammisaaren alueella 2017
- Kvarken flada –hanke päättyy 2019 → tulosten perusteella suunnitellaan koetoimintaa Merenkurkkuun
- Yhteistyö SVK:n kanssa – haukikosteikot
- Ahvenanmaalla käynnistymässä lisääntymisalueiden kunnostusprojekti
- Siika?
- Yhteydet Viroon ja Ruotsiin

Ahvenen turokokeilut Tammisaaren alueella

- Taustalla viitteitä siitä, että alueen väli- ja ulkosaaristossa ei olisi enää keväällä ahvenelle sopivia kutualustoja
 - Mätiä ei enää löydy vrt. tilanne 1970-luvulla
 - Rakkolevän katoaminen ja ”limoittuminen”
 - Ahven kutemaan sisälahdille?

© Lauri Urho Luke

Ahvenen turokokeilut Tammisaaren alueella

- Nollatilanteen kartoitus aloitettiin keväällä 2017 yhteensä 10 kohteessa. Fladoja ja lahtialueita, jotka arvioitiin myöhempään poikastuotantoon soveltuviksi.
 - Mädin etsintä sukeltamalla
 - Poikasverkotukset syyskuussa
 - Veden lämpötilan seuranta loggereilla
- Mätiä tai poikasia ei löytynyt!
- Jatkossa osaan kohteita turoja, jatketaan seurantaa
- Otoliittiselvitykset?
- HY Tvärminnen eläintieteellinen asema partnerina

Kohdealueet Hangon-Tammisaaren alueella

Tiedon vieminen käytännön toimintaan

- Taustaraportti julkaistaan 2018
- Koetoiminnasta saadut kokemukset ja muualla (Itämeren alueella) saadut kokemukset suomenkieliseksi raportiksi
- Kirjoituksia, esitelmiä ja kunnostusportaali!
- Kunnostusten suunnittelu kiinteäksi osaksi kalatalousalueiden käyttö- ja hoitosuunnitelmia?
- Ainakin Hangon – Tammisaaren alueella vesialueiden omistajat kiinnostuneita työn etenemisestä

Kalatalouden
ympäristöohjelma

EUROOPAN MERI- JA KALATALOUSRAHASTO
SUOMEN TOIMINTAOHJELMA
2014-2020

